

Leden van de Gemeenteraad van Landgraaf
Postbus 31000
6370 AA LANDGRAAF

Bijlage(n)	Uw brief van	Uw kenmerk	Zaaknummer	Documentnummer	Landgraaf,
1	07-05-2024			24.022775	22 mei 2024
					Verzonden op

Onderwerp: Jaarrapport JENS 2023.

Beste heer, mevrouw,

Inleiding/aanleiding

Sinds 1 januari 2019 voert JENS de Basishulp Jeugd uit voor de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. Hierbij treft u het jaarrapport JENS 2023 aan. Het betreft het eerste jaar van de tweede opdracht aan JENS, die minimaal duurt van 2023 tot en met 2027.

In 2023 heeft JENS, samen met de samenwerkingspartners en ketenpartners, weer flinke stappen gezet. Het vertrouwen in het Samen Anders Doen blijft groeien.

In het jaarrapport kunt u de ontwikkeling lezen over het jaar 2023 op het gebied van de verschillende inhoudelijke resultaten en programmalijnen van JENS, de transformatie en innovatie van de dienstverlening, de inhoudelijke resultaten en de financiële ontwikkelingen 2023. JENS geeft in het jaarrapport ook een vooruitblik.

Inhoud

JENS is afgelopen jaren aan de slag gegaan met het inrichten van een nieuwe basisstructuur in de wijken, met het bieden van jeugdhulp en het transformeren van het jeugdhulpaanbod. Tegelijkertijd moesten werkafspraken gemaakt worden met andere jeugdpartners en verwijzers.

JENS werkt al geruime tijd samen met voorschoolse voorzieningen, het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en ook het MBO om onderwijs, ambulante jeugdhulp en naschoolse activiteiten te integreren in de buurt of het gebied. Door deze samenwerking ontstaat een goede infrastructuur, waardoor problemen snel ontdekt en aangepakt kunnen worden. Bovendien liggen alle voorzieningen voor jeugd bij voorkeur op loop- of fietsafstand, waardoor kinderen en jongeren samen kunnen opgroeien, spelen en leren, ook als ze ondersteuning of hulp nodig hebben.

Vandaag de dag verloopt de samenwerking van JENS met andere jeugdhulppartners en met de gemeenten goed en vaak ook efficiënt. De betrokken jeugdhulp partners ervaren de meerwaarde van het samen werken met één samenwerkingspartij voor de Basishulp Jeugd die onderdeel is van en bijdraagt aan het totale lokale landschap van o.m. jeugdhulp, onderwijs en participatie.

Transformeren

De belangrijkste opgave van JENS was en is het bieden van passende Basishulp Jeugd aan jeugdigen en gezinnen in een getransformeerde vorm. Met de transformatie willen we bereiken dat risico's, problemen en achterstanden in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgespoord en aangepakt, met als uitgangspunt: normaliseren in plaats van problematiseren. Daarom worden hulp en ondersteuning bij voorkeur in de directe eigen omgeving van de jeugdige/gezin geboden en zo licht en kortdurend als mogelijk is.

Als intensievere en/of zwaardere hulp noodzakelijk is, dan wordt deze zo lang als dat nodig is verleend, waarbij de veiligheid van jeugdigen voorop staat.

Gebiedsteams en uitbestede zorg

Grofweg wordt door JENS hulp geboden in het gebied door de gebiedsteams en op de locatie van een hulpaanbieder (buiten het gebied), de hierna te noemen: uitbestede hulp.

Gebiedsteams

Algemene en/of veel voorkomende activiteiten die in de buurt/wijk plaatsvinden en waarvan iedereen vrij gebruik kan maken (voorliggend aan hulp), zijn onderdeel van de gebiedshulp. De activiteiten zijn gericht op het normale opvoeden, opgroeien en ondersteunen door preventie, vroeg-signalering en de aanpak van veel voorkomende problematiek.

In onderstaande tabel staat de ontwikkeling van de omvang van de ondersteuning (% van de totale Basishulp Jeugd) in/vanuit de gebiedsteams over de jaren 2019–2023.

Procentuele verdeling zorg op basis van de gerealiseerde uitgaven					
	2019	2020	2021	2022	2023
Gebiedsteams en voorliggend veld	25%	46%	47%	44%	46%
Uitbestede zorg	75%	54%	53%	56%	54%

De ontwikkeling lijkt anno 2023 stabiel, maar is voor JENS en de gemeenten nog niet finaal. Wanneer de hulp in de gebieden kan worden uitgebreid, heeft dat ook direct een dalend effect op de wachtlijsten van de aanbieders die hulp op locatie aanbieden. Overigens blijven wachtlijsten voortdurend een aandachtspunt, want omstandigheden veranderen snel en wachtlijsten laten vaak als eerste een effect zien.

Daartoe heeft JENS bestaande ondersteuningsvormen versterkt en nieuwe vormen gerealiseerd, zoals trainingen en cursussen voor jeugdigen en ouders, ervaringsgroepen en jeugd- en jongerenclubs.

Uitbestede zorg aan zorgaanbieders

Specialistische ondersteuning en behandeling die niet, of op onderdelen niet, op buurt-, wijk- of gebiedsniveau kunnen worden georganiseerd, worden op stedelijk of regionaal niveau door de afzonderlijke leden, onderaannemers of leveranciers van JENS geleverd.

Inhoudelijke resultaten 2023

De resultaten 2023 en status van alle transformatieprojecten staan in hoofdstuk 4 van het jaarrapport. Daaruit kort het volgende:

JENS werkt aan de verbinding met het onderwijs als vindplek van jeugdproblematiek zodat vroeg-signalering escalatie voorkomt;

JENS evalueert de samenwerking met de huisartsen en de contactmomenten/spreekuren in de huisartspraktijken met jeugdigen. Per praktijk wordt met maatwerk invulling gegeven aan een laagdrempelige jeugdhulp in de buurt;

Ook de maatschappelijke diensttijd vraagt maatwerk om een wezenlijk verschil te maken in het opgroeien van jeugdigen;

Voor het verenigingsleven in de buurt heeft JENS een plan van aanpak en doelstelling geformuleerd, zodat een consultfunctie vanuit JENS en/of een aanbod van pedagogische ondersteuning op aanvraag gerealiseerd kan worden;

Ervaringsdeskundigen worden geworven en in een leercentrum getraind en ingezet waar mogelijk als JENS-maatje van een jeugdige;

Met Byzonderwijs heeft JENS de specialistische hulp naar de vindplaats (onderwijs) gebracht en een verbinding met thuis gemaakt: Byzonderwijs is nu onderdeel van het reguliere aanbod van JENS.

Programmalijnen

In 2023 is een vierde programmalijn toegevoegd aan de bestaande programmalijnen: 'Passende hulp voor jou'. Hiermee wordt beoogd ook de zorg te laten transformeren die wordt geleverd door leden en onderaannemers van JENS op zorglocaties (van die leden en onderaannemers).

Voor wat is gerealiseerd binnen de vier programmalijnen verwijzen we naar het jaarrapport. Evenals welke doelstellingen zijn gehaald en welke onderdelen aandacht vragen in 2024 e.v. Op basis van de resultaten in 2023 zijn ook de vervolgplannen voor 2024 geformuleerd. Een en ander in lijn met het strategisch beleidsplan van JENS.

In 2023 hebben er ook veranderingen plaats gevonden:

MKD en VVS

De omvorming van het 'oude' Medisch Kinder Dagverblijf naar 'Veelbelovend Van Start' is de grootste transformatie.

JENS heeft de afgelopen jaren met een aantal (voor)schoolse partners intensief samengewerkt om tot een gezamenlijk aanbod voor peuters en kleuters te komen. De visie dat kinderen zich zo normaal en in de thuisomgeving mogelijk moeten kunnen ontwikkelen, stond hierbij centraal. Die samenwerking resulteerde in een daling van het aantal kinderen dat werd doorverwezen naar het MKD (vergeleken met de aantallen vóór de komst van JENS).

De beslissing van Xonar medio 2023 om te stoppen met het MKD heeft JENS aangegrepen om de zorg anders vorm te geven. Onder de paraplu van 'Veelbelovend Van Start' (VVS) heeft JENS verschillende vormen van jeugdhulp georganiseerd ter vervanging van het MKD. Doordat een aantal medewerkers van het Medisch Kleuter Dagverblijf de overstap naar JENS gemaakt heeft, is JENS erin geslaagd de expertise te behouden en transformatie te realiseren. Zowel de medewerkers als de ouders zijn tevreden over het vernieuwde aanbod.

'Plus' voorzieningen

JENS heeft stevig geïnvesteerd in de zogenaamde voorliggend veld 'plus' voorzieningen en laat in haar jaarverslag zien welke 'maatschappelijke business cases' ten grondslag liggen aan diverse initiatieven. Hierin worden vanuit preventie, aangevuld door de begeleiding van zorgprofessionals in de gebieden, de jeugdigen in hun eigen wijk, school en op andere vindplekken op weg geholpen. Door deze plusvoorzieningen komen er minder jeugdigen in zorg bij de gebiedsteams en/of de uitbestede zorg aanbieders.

De doorontwikkeling van de toegang naar hulp

Vanaf april 2023 is JENS samen met de drie gemeenten gestart met het nieuwe proces 'toeleiding naar zorg'; hulpvragen die bij de gemeenten en JENS binnen komen, worden gezamenlijk verdeeld om de vraag-verheldering te starten.

Vanuit de verhelderde hulpvraag wordt bekeken of deze hulpvraag opgepakt kan worden in het gebiedsteam (voorliggend of zorg), al dan niet aangevuld met hulp op de locatie van JENS zorgaanbieders (de uitbestede zorg).

Hulpvragen die meteen kunnen worden opgepakt, vanuit de voorliggende voorzieningen of binnen het gebiedsteam, worden bij binnenkomst meteen uitgezet en opgepakt.

De samenwerking tussen JENS en alle verwijzers, waaronder naast de gemeente ook de huisartsen, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen en andere zorgaanbieders, blijft cruciaal voor de instroom en doorstroom van cliënten en voor het uitvoeren van de visie van JENS en de gemeente.

De organisatie van de coöperatie en haar leden

In 2023 is besloten dat de coöperatie afscheid neemt van Xonar als lid. Xonar zit in een moeilijke financiële situatie. Zo'n situatie waarin een deelnemer in de coöperatie belandt, biedt uitdagingen en kansen. Er ontstaan redenen om versneld nieuwe paden te bewandelen en die verder invulling te geven conform de visie vanuit de Basishulp Jeugd.

Overige gebeurtenissen 2023

In januari 2024 is overigens nog een bescheiden medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO) uitgevoerd over het jaar 2023 en de gemiddelde waardering van JENS van zijn medewerkers was een ruime voldoende.

In 2023 is ook het cliënt-volgsysteem volledig geïmplementeerd binnen JENS. Er wordt nu toegewerkt naar de implementatie van een additioneel portaal voor de communicatie met verwijzers. Dit is in twee delen verdeeld. Het eerste deel zal geïmplementeerd worden in begin 2024. Hierna zal de bouw van het tweede deel kunnen starten.

Financiële gegevens en meerkosten

Voor 2023 en toekomstige contractjaren hebben we aan JENS het budget meegegeven dat gebaseerd is op de historische kosten 2021 vermeerderd met een indexatie OVA/PPC¹.

In het meegegeven budget zijn niet meegenomen de meerkosten die in 2020 en 2021 als gevolg van Corona aan de orde waren en die – naar verwachting toen – in 2023 nog aan de orde zouden kunnen zijn. De betreffende meerkosten leken immers verband te houden met de toegenomen vraag naar hulp en intensivering van de hulp als gevolg van Corona, hetgeen we als een incidentele (korte termijn) kostenverhogende factor zagen, waarvan de hoogte meerjarig onbepaalbaar was en is. Verder werd rekening gehouden met de definitieve OVA-PPC-indexatie 2022 en voorlopige OVA-indexatie 2023. Op basis van deze uitgangspunten werd een budget van € 33.577.000 vastgesteld voor 2023. Voor Landgraaf betekent dit een budget van € 8.536.983.

Er kan jaarlijks sprake zijn van meerkosten ten opzichte van het vooraf geraamde en vastgestelde budget (de lumpsum). De omvang van deze meerkosten is in 2023 aanzienlijk. Een geformuleerd risicodossier maakt bekostiging van meerkosten door de gemeenten mogelijk. De onderbouwing van deze meerkosten in relatie tot de lumpsum is echter essentieel. In het achterhoofd houden we altijd dat op het moment dat blijkt dat een deel van meerkosten niet wordt vergoed, dit direct impact kan hebben op de continuïteit van JENS en daarmee de totale dienstverlening waarvoor zij verantwoordelijk is.

Heden moeten we vast stellen dat de maatschappelijke omstandigheden een structurele druk leggen op (de kosten in) de Basishulp Jeugd, het budget 2023 niet toereikend is en het transformeren en het slimmer organiseren van het aanbod en het treffen van beheersmaatregelen niet binnen afzienbare tijd leidt tot een toereikend budget.

Door prijs- en volume effecten bedragen de gerealiseerde meerkosten voor de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal samen € 5.328.262. Na rato is het aandeel voor Landgraaf € 1.385.348.

Volume-effect

¹ OVA/PPC verhouding 90/10

In 2023 waren er gemiddeld ca. 200 unieke cliënten extra maandelijks in zorg dan waar het budget 2023 rekening mee heeft gehouden. Dit volume effect is gekapitaliseerd tegen de zorgkosten per unieke cliënt per maand in 2023. Het volume effect in de meerkosten bedraagt daarmee ca. € 2.828.000.

Risico en beheersing

Dit effect wordt afgezet tegen de volgende risico's uit het risicodossier zoals dat met JENS is overeengekomen:

- Autonome toename van de vraag naar Basishulp Jeugd.
- Het uitblijven van een netto uitstroom van cliënten uit de basishulp Jeugd.

Het aantal unieke cliënten per maand in zorg daalt onvoldoende

We zien het aantal unieke cliënten dat maandelijks in zorg is, heel gestaag afnemen. In 2023 zien we echter ook een gemiddelde maandelijkse hogere instroom van nieuwe unieke cliënten dan in 2022. Per saldo valt de netto uitstroom lager uit dan gehoopt. Nog steeds hebben de jeugdigen meer tijd en zorg nodig om de gestelde doelen te bereiken.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- (i) Er is meer zorginzet benodigd om de beoogde doelen bij de hulpvragen te realiseren. Dit wordt zichtbaar door een toename van de duur van trajecten en de hoogte/zwaarte van de afgegeven 'behandelcombinaties' (zorgarrangementen). We zien dit met name in de GGZ gerelateerde problematiek en de jeugdigen die de aansluiting missen met onderwijs. De cliënten zijn daarmee langer in zorg, de wachtlijsten blijven aanzienlijk en de beschikbare capaciteit om passende hulp te bieden staat onder druk.
- (ii) Daarnaast zien we dat de krapte op de arbeidsmarkt een drukkend effect heeft op de groei van de gebiedsteams van JENS (expertises zijn ook bij de zorgaanbieders keihard nodig). Dit betekent wel dat de grip op het realiseren van de gezamenlijk visie elementen van JENS en de gemeente(n) onder druk staat en wordt vertraagd; zonder een uitbouw van de hulp vanuit de gebieden en gebiedsteams JENS, stagneert de laagdrempelige vanuit de context en veilige omgeving te organiseren hulp. Ook de inzet op het voorkomen van hulpvragen leidt hieronder.
- (iii) Verder zien we dat per unieke cliënt in zorg (in het gebiedsteam en, op locatie, in de uitbestede zorg) meer zorg uren inzet benodigd is om de doelen in de (individuele) hulpvragen te kunnen realiseren. De toenemende zorgvraag bij onze kwetsbare jonge kinderen, de ggz gerelateerde problematieken en de extra zorg bij (dreigende) schooluitval zijn de belangrijkste verklaringen.

JENS stuurt actief op beheersing van volume-effecten, waarbij het primaire belang van de hulpvraag van de cliënt te allen tijde voorop en centraal staat. Preventief en vroegtijdig interveniëren, helpt daarbij aan duurzame en efficiënte jeugdhulp.

Daarnaast heeft de kritische triage door het instroomteam JENS zorgkosten voorkomen; bij elke hulpvraag wordt kritisch gekeken naar 'omdenk-kansen' en vormgeving van de hulpvraag binnen de visie. Naast deze kritische triage worden zorgakkoorden zo kort als mogelijk afgegeven om daarmee ook snellere evaluaties af te dwingen.

Door geborgde procesafspraken worden zorgprofessionals intern kritisch bevraagd of er sprake is van passende zorg of dat bijvoorbeeld de jeugdigen kan uitstromen naar het voorliggend veld. Via periodieke steekproeven en data-analyses worden audits vormgegeven en waar nodig bijgestuurd. Hierbij zien we ook dat jeugdigen meer en langer in zorg zijn, omdat de doorstroming naar onderwijs is verstopt. Onderwijs geeft als belangrijkste argumentatie voor de toename van aanvullende ondersteuning en/of toename doelgroep arrangementen dat de jeugdigen meer ondersteuning vanuit zorg nodig hebben om binnen onderwijs te kunnen blijven functioneren. Een consequentie van dit proces van medicaliseren en problematiseren is dat JENS steeds meer te maken krijgt met het feit dat jeugdigen niet meer toegelaten worden op school, tenzij er extra ondersteuning wordt toegevoegd in de vorm van 'buddy-zorg'.

Prijs-effect

De gemiddelde kostprijs per unieke cliënt volgt de toename van de personele kosten voor zorgprofessionals. Deze personele kosten vormen de basis voor (i) de normvergoedingen voor de gerealiseerde formatieve inzet van JENS en (ii) de tarieven voor de uitbestede zorgtrajecten (Hulpvraag Bekostiging Combinaties).

In 2023 werd door JENS al rekening gehouden met een gemiddelde indexatie van 9,1% van de tarieven voor de uitbestede zorgtrajecten, maar de zorgaanbieders in/van JENS hebben hogere kosten als gevolg van de daadwerkelijke loon-prijs indexeringen uit nieuwe cao's.

De daadwerkelijke gerealiseerde kostprijs per unieke cliënt/maand bedraagt in 2023 ca. € 1.220. In combinatie met het volume-effect leidt dit tot een prijseffect (meerkosten) van ca. € 2,5 miljoen.

Risico en beheersing

Ook dit effect kunnen we afzetten tegen risico's te weten:

- Afbakening aanpalende voorzieningen.
- Schaarste op de arbeidsmarkt en loon-prijs indexaties.

In 2023 zien we dat de zorgkosten van de GGZ gerelateerde zorg bovengemiddeld is toegenomen. Bij de grootste GGZ-aanbieders bij JENS zien we in 2023 een forse kosten toename die kan worden verklaard door de toename van het aantal cliënten, maar vooral door de indexatie van de tarieven. De toename van zorgzwaarte en gemiddelde duur komt door de onderliggende problematiek; meer uren inzet door een toename van onveiligheid achter de voordeur, meer indirecte ureninzet met/tussen GGZ-professionals.

Ook stromen er steeds meer cliënten in JENS als gevolg van transformaties/bewegingen in aanpalende segmenten. Bijvoorbeeld bij het onderwijs. Door de extra inzet van ambulante hulp kunnen veel jeugdigen bijvoorbeeld alsnog thuis blijven wonen en wordt 24 uren jeugdhulp (verblijf) voorkomen. Vaak is deze benodigde ambulante hulp wel intensief en daardoor duur.

Ook het werken aan het afbouwen waar mogelijk van residentiele zorg (uit o.a. Gesloten instellingen Klinische Jeugdhulp), heeft een waterbed-effect op de Basishulp Jeugd. JENS heeft weinig invloed op deze ontwikkelingen en kan in beperkte mate bijsturen.

De inzet door JENS op preventieve programma's om vroegtijdig ondersteuning te bieden en problematiek te beperken als ook de kritische gesprekken die door JENS met GGZ aanbieders zijn gevoerd over de oorzaken van de kostenontwikkeling (zorgzwaarte, inzet (in)directe uren, duur), 'zero based' tariefsopbouw, hebben niet (volledig) een bijdrage aan het prijs-effect kunnen voorkomen.

De krapte op de arbeidsmarkt blijft een fors probleem voor JENS. Met name in de GGZ leidt dit tot lange wachtlijsten. In de overbrugging van de wachtlijsten zet JENS zorg in die niet de eerst aangewezen zorg is. Hier wordt wel al gewerkt aan de doelen, maar de inzet jeugdhulp die hierdoor nodig is, is langer dan wanneer de wachtlijsten er niet waren geweest. Dit leidt tot meerkosten, waar het budget geen rekening mee houdt.

Om de wachtlijsten te verkorten is JENS voortdurend alert op welke zorg voorliggend, op de vindplek of groepsgericht kan worden opgepakt.

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt zijn en worden forse cao stijgingen afgesproken en gaan medewerkers sneller shoppen bij andere organisaties om de beste arbeidsvoorwaarden af te spreken. Dit leidt tot knelpunten in de tarieven van JENS.

De gebiedsteams zijn ondanks de arbeidskrapte formatief gegroeid in 2023, maar het einde daarvan komt in zicht.

Zoals is te zien in de transformaties, worden steeds meer groepsbehandelingen ingezet in plaats van individuele behandelingen. Deze trend wordt ook steeds meer zichtbaar in de uitbestede zorg. In 2024 wordt, ook in het kader van de arbeidsmarkt, nadrukkelijk ingezet op blended care (digitaal en fysiek).

Om bovengemelde zaken te beheersen heeft JENS met alle zorgaanbieders (incl. leden) concrete afspraken gemaakt over hun bijdrage aan de transformatie opgave.

Dankzij getroffen beheersmaatregelen in 2023 (investeringen door JENS) in voorliggend veld plus voorzieningen, investeringen in met name fte's bij de huisartsenroute, doelgroep-arrangementen, startklassen, pilots primair en voortgezet onderwijs, maatschappelijke diensttijd, trainingsprogramma's, sjpruutcafe's en de inzet van mbo-coaches op scholen, zijn de zorgkosten in de gebieden en uitbestede zorg beperkter gestegen dan wanneer die investeringen niet gedaan waren. Ook door de zorg steeds verder bij de 'normale' leef- en leefomgeving van onze jeugdigen

te organiseren, zijn zorgkosten voorkomen. Als gemeente blijven we kritisch op de transformaties die de zorgaanbieders in de cirkel van JENS laten zien.

Het bovenstaande verklaart grotendeels de meerkosten 2023 van JENS ten opzichte van het historische budget.

In hoofdstuk 10 presenteert JENS kort en krachtig de financiële kerngegevens van 2023. Deze kerncijfers hebben betrekking op de opbrengsten en lasten die JENS heeft gerealiseerd voor de uitvoering van de basis jeugdhulp in de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. De opbrengsten en lasten zijn inclusief de vergoeding aan meerkosten. Het boekjaar 2023 wordt afgesloten met een verlies van ca. € 34 duizend. Dit verlies wordt door de leden van de coöperatie JENS gedragen.

Exploitatieresultaat 2023

Het exploitatieresultaat JENS 2023 is inclusief de tegemoetkoming door de gemeente in de (meer)kosten, vanwege de vaststelling – achteraf – van onvoorziene maatschappelijke omstandigheden over 2023 en tegenvallende kosteneffecten t.o.v. de prognoses die gemaakt zijn in 2021 en 2022. Zie hierboven onder ‘financiële gegevens en meerkosten’.

In de overeenkomst met JENS is een clause opgenomen die regelt dat, indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen die het uitvoeren van de opdracht belemmeren, met elkaar in overleg getreden kan worden en gezocht kan worden naar een oplossing.

Bij de omstandigheden van 2023 is een financieel vraagstuk als gevolg van onvoorzienbare ontwikkelingen gerezen en is dit voor een groot deel gekoppeld aan maatschappelijke ontwikkelingen, waaronder de cao-stijging in de jeugdhulp en een hogere en intensievere zorgvraag dan voorzien bij de bepaling van het budget 2023.

Zowel de drie gemeenten als JENS hebben belang bij de continuïteit van goede basishulp jeugd en het kunnen voortzetten van een duurzame uitvoering daarvan door JENS. We geloven in de inhoudelijke beweging, die is ingezet en willen deze beweging de mogelijkheid bieden om tot volle ontwikkeling te komen. JENS laat als opdrachtnemer zien dat zij de intentie die de gemeenten hebben, met principes als hulp dicht bij ouders en kinderen, zoveel als mogelijk werken vanuit het normale opgroeien en opvoeden etc., goed begrijpt en daadwerkelijk handen en voeten weet te geven.

Het is voor de gemeenten belangrijk dat we door kunnen met deze ontwikkelingen, voort kunnen bouwen op wat is ingezet en continuïteit van zorg kunnen bieden. Echter kunnen we onze ogen niet sluiten voor de druk op het financiële kader bij JENS en de gemeente.

JENS en de gemeenten willen kritisch blijven op zichzelf en op de Basishulp Jeugd. We zijn daarom samen met externen aan het bekijken wat we kunnen doorontwikkelen en optimaliseren. Alleen met deze (zelf)kritische houding kunnen we op een realistische manier toekomstbestendig Basishulp Jeugd organiseren. Heerlen zal daarbij ook aandacht besteden aan de borging van de activiteiten van de jeugdconsulenten, die onderdeel uitmaken van de Basishulp Jeugd, maar in het verleden waren ondergebracht in de opdracht van Standby!.

Afrondend

In onze gemeenschappelijke themabijeenkomst d.d. 21 mei a.s. zullen we samen met JENS aspecten zoals transformatie, innovatie en financiën nader toelichten aan de hand van voorbeelden.

We willen doorgaan op de ingezette weg en dit doen samen met de partij die deze beweging in gang heeft gezet en waar tot nu toe in is geïnvesteerd.

Indien we geen financiële tegemoetkoming doen in de (meer)kosten van JENS 2023, zal dit leiden tot onoverkomelijke financiële problemen bij JENS en waarschijnlijk tot het meeslepen van die problemen in de nieuwe contractperiode (2023–2027). Het gevolg hiervan zou zijn dat de gemeenten voortdurend waakzaam moeten zijn op de kwaliteit van de hulp, waarvoor we als gemeente staan. Dit leidt af van de visie en ambitie en draagt niet bij aan de maatschappelijke resultaten die worden beoogd. Natuurlijk zijn er geen garanties, maar voorkomen is beter dan genezen. De landelijke ontwikkelingen en inzichten over de jeugdhulp en kosten daarvan steunen ons daarin.

Deze afweging billijkt ons inziens een financiële tegemoetkoming voor 2023. JENS vraagt voor 2023 om € 5.328.262 tegemoet te komen in de gemaakte kosten. Voor Landgraaf betekent dit: € 1.385.348.

De tegemoetkoming 2023 aan JENS is verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening 2023 en wordt via deze wijze definitief vastgesteld².

Samenvattend:

De zorginhoudelijke transformatiebeweging heeft geleid tot kwalitatieve resultaten, die ten gunste komen aan onze (kwetsbare) jeugdigen en gezinnen. De grotendeels onvoorziene (maatschappelijke) omstandigheden uit 2023 leidden tot meerkosten ten opzichte van het budget 2023. We gaan met JENS aan de slag om grip te krijgen op meerkosten.

Slot

We kijken wederom terug op een enerverend jaar van de Basishulp Jeugd. Ook 2023 geeft veel druk op de financiën. Desondanks is de inhoudelijke transformatie verder vormgegeven, heeft JENS

² Bij raadsbesluit d.d. 14 december 2023 is de begroting 2023 in Landgraaf al voor € 1.145.600 bijgesteld, € 239.748 wordt opgevangen binnen de onderschrijding op de overige budgetten jeugdhulp (inkoopregeling jeugd ZL) in 2023.

organisatievermogen laten zien bij het uittreden van Xonar en is de kwaliteit van de Basishulp Jeugd onverminderd voortgezet. Daarbij moeten we oog hebben voor hoe ook in de toekomst een kwalitatieve dienstverlening (hulp) binnen redelijke financiële kaders en spelregels kan worden georganiseerd.

In de bijlage treft u het door JENS opgestelde jaarrapport 2023 aan.

Heeft u nog vragen naar aanleiding van deze brief?

Dan kunnen deze aan de griffie verstuurd worden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,

ir. J.M.C. Rijvers

mr. R. de Boer